

MÚSICA

El vers fi de Víctor Català

Caterina Albert serà l'estrella indiscutible de la Vila del Llibre de l'Escala, que s'inaugura aquest divendres 22 de febrer amb un homenatge a l'autora de *Solitud*.

— Mar Fontana Peitivi

20/02/2019

Caterina Albert serà l'estrella indiscutible de la [Vila del Llibre de l'Escala](#), que s'inaugura aquest divendres 22 de febrer amb un homenatge a l'autora de *Solitud*. *Mita Casacuberta*, professora de la UdG, farà la conferència inaugural, acompanyada per la Coral del Jardí del Padró, que ha musicat dues poesies de l'autora. Els visitants també podran veure una exposició amb el manuscrit original de *Solitud* i fer una ruta guiada centrada en l'obra de l'autora escalenca. Edicions ViteHa ha publicat recentment la poesia de Víctor Català, *Llibre blanc-Policromi-Tríptic*, en una edició a cura d'Enric Casasses. Mar Fontana en fa la lectura a Núvol.

Solitud, *Un film (3.000 metres)*, *Omrívols*,... Víctor Català és coneguda, sobretot, gràcies a la seva obra narrativa. Tanmateix, l'escriptora de l'Escala també s'endinsà en el terreny pantanós de la poesia, i ho féu amb pas ferm. En tenim una bona prova a *Llibre blanc-Policromi-Tríptic* (Edicions ViteHa, 2018), tres reculls de poesia editats per Enric Casasses. «Víctor Català no és una finestra, és una cambra amb finestres als quatre vents», afirma, amb admiració, el curador. I és que la nostra autora ha estat massa voltes bandejada pels seus coetanis —un mal força comú i difícil d'extirpar—, sovint amb arguments de pa sucat amb oli. Amb la lectura dels seus versos hom arriba a la conclusió que la poesia de la Víctor, pel que fa a la qualitat, va ocupar —i ocupa— un lloc igualment rellevant en la seva brillant trajectòria literària.

El primer dels reculls, *Llibre blanc*, ve encapçalat per un primer poema a tall de prefaci: «...alegre i breu com una flor / que així que naix somriu i mor / [...] és aquest llibre, erm de color, / que en tes mans poso, llegidor...». Una vegada més, l'escriptora desplega tots els seus recursos, especialment la ironia —en alguns moments fins i tot acaricia el sarcasme— i en disposa quan i com més li convenen. Sota un aparent barroquisme i amb un evident domini de la mètrica, Víctor Català dispara sense pietat i deixa al descobert la frivolitat de Maria Antonieta, les vanes meditacions del Marquès, la sumptuosa sortida de cacera de rei i noblesa, en definitiva, «els misteris incomptables de les pobres Majestats», tots ells víctimes de la perspicàcia de qui escriu amb segones.

Policromi, el segon recull, el més extens, també l'inaugura un poema dirigit directament al lector: «cerca-hi tan sols reflexes de sensacions endèmiques / que en altres dies feren mon goig i mon turment». Com el seu nom indica, engloba poemes de temàtica diversa sense abandonar, però, ni un sol moment, l'agudesca de la ploma de la poeta. Al poema "L'oca blanca" —d'una gran càrrega metafòrica—, per exemple, capgira les idees estètiques clàssiques; d'altra banda, i al llarg de tota l'obra, l'ombra de l'erotisme sobrevola, incansable, bona part dels versos. La força despietada del pas del temps, el pintor d'Urbino que «sol i malincònic passeja un desmai... / lo desmai de l'home que du buit lo cor / i la jove testa cerclada de llor», la desesperació davant el terror («Mata'm bé d'una vegada!»), la insensibilitat de l'ésser «perquè és sord lo cor de l'hom / pel dolor que no du un nom», les estacions que marquen l'estat de l'ànima al calendari o el crit de la guatlla empresonada, «l en va és que clami folla, ardida... / Qui xorcament l'ha condemnat / ha de negar-li per la vida / son dret d'amor i llibertat!» són alguns dels temes sobre els quals versen els poemes.

Tríptic, el darrer recull aplegat al llibre, el componen tres poemes cada un dels quals parla, magistralment, de tres figures —la del pescador, la del pagès i la del rodamón — en hores baixes davant l'avanç implacable de l'era industrial que les converteix en «màquines humanes, artefactes / en quins hi matà a l'home l'Habitud».

Víctor Català és una autora que, en paraules del poeta Casasses, «aconsegueix allò tan difícil que és revolucionar sense escandalitzar»; una escriptora que, escrigui en prosa o ho faci servint-se de la mètrica, no només no ens decep sinó que sempre ens meravella.